

Ткачук Н. В.,

*аспірант кафедри адміністративного права та процесу Інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

ЗАКРИТТЯ КАСАЦІЙНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЯК НАСЛІДОК ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОПУСТИМОСТІ КАСАЦІЙНОЇ СКАРГИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

CLOSURE OF CASSATION PROCEEDINGS AS A CONSEQUENCE OF VIOLATION OF THE RULES OF ADMISSIBILITY OF A CASSATION APPEAL IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS

У статті визначено, що закриття касаційного провадження є особливим різновидом завершення судового розгляду адміністративної справи, який полягає у визначенні нових обставин, що суттєво змінюють ті, які існували на момент відкриття касаційного провадження і були підставою для прийняття касаційної скарги до розгляду. Аналіз правозастосовчої практики дав можливість виявити недоліки правового регулювання закриття касаційного провадження, що негативно впливає на допустимість касаційної скарги та доступ особи до правосуддя, способи усунення яких спробуємо віднайти у цьому дослідженні.

Метою статті є визначення особливостей правозастосування щодо закриття касаційного провадження.

Під час написання статті автором застосовано сукупність загальнонаукових та спеціально-юридичних методів пізнання, які забезпечили комплексне, системне дослідження та отримання достовірних результатів його здійснення, а саме: діалектичний метод, метод систематизації, порівняльно-правовий та формально-юридичний методи, а також техніко-юридичний метод.

У статті доведено, що обставини, які є підставами для закриття касаційного провадження, повинні перевірятись на етапі вирішення питання про відкриття касаційного провадження, а включення їх до підстав для закриття касаційного провадження є додатковим механізмом застосування до скарги касаційних фільтрів. Зроблено висновок, що існування такого механізму виправдано тим, що значна частина касаційних фільтрів стосуються змістовного аспекту касаційної скарги, а тому не завжди можуть бути ефективно застосовані до відкриття касаційного провадження. Саме підготовка справи до судового розгляду передбачає детальне дослідження її змісту судом, а тому наявність механізму застосування касаційних фільтрів також і після прийняття касаційної скарги до провадження є виправданим засобом фільтрації касаційних скарг.

За результатами дослідження судової практики прийняття рішень про закриття касаційного провадження було виявлено певні прогалини в законодавстві, які запропоновано заповнити відповідними нормами, що повинно покращити ефективність процесу визначення допустимості касаційної скарги, зокрема розширити перелік вимог до касаційної скарги та наслідків їх недотримання, доповнити підстави для закриття касаційного провадження.

Ключові слова: *касаційна скарга, касаційне провадження, закриття провадження, допустимість касаційної скарги, доступ до суду, суд касаційної інстанції.*

The article is stipulated, that the closure of cassation proceedings is a special kind of completion of the administrative proceedings, which identify new circumstances that significantly change those that existed at the time of the opening of cassation proceedings, and were the basis for accepting the cassation appeal for consideration. The analysis of law enforcement practice made it possible to identify imperfections in the legal regulation of the closure of cassation proceedings, which negatively affects the admissibility of the cassation appeal and the person's access to justice, ways to eliminate which we'll try to find in this research.

The purpose of the article is to determine the peculiarities of law enforcement in closing cassation proceedings.

Writing the article, the author used a set of general scientific and special legal methods of intellection, which provided a comprehensive, systematic study and obtaining reliable results of its implementation, namely: the dialectical method, the method of systematization, comparative law and formal law methods, as well as the technical law method.

The article proves that the circumstances that are the grounds for closing the cassation proceedings should be checked at the stage of resolving the issue of initiating cassation proceedings, and their inclusion in the grounds for closing the cassation proceedings is an additional mechanism for applying cassation filters to the complaint. It is concluded that the existence of such a mechanism is justified by the fact that much of the cassation filters relate to the substantive aspect of

the cassation appeal, therefore, they cannot always be effectively applied to the opening of cassation proceedings. The preparation of the case for trial involves a detailed examination of its content by the court, and therefore the presence of a mechanism for the application of cassation filters also after the acceptance of the cassation appeal for proceedings, is a justified means of filtering cassation appeals.

According to the results of the study of judicial practice of decision-making of the closure of cassation proceedings, some gaps in the legislation were identified, which are proposed to be filled with appropriate norms, which should improve the efficiency of the process of resolving the issue of admissibility of the cassation appeal, in particular, to expand the list of requirements to the cassation appeal and the consequences of their non-compliance, to supplement the grounds for closing the cassation proceedings.

Key words: *cassation appeal, cassation proceedings, closure of proceedings, admissibility of cassation appeal, access to the court, court of cassation.*

Постановка проблеми. Закриття касаційного провадження є особливим різновидом завершення судового розгляду адміністративної справи, який полягає у визначенні нових обставин, що суттєво змінюють ті, які існували на момент відкриття касаційного провадження і були підставою для прийняття касаційної скарги до розгляду. Закриття провадження охоплює випадки, коли судом було допущено процесуальну помилку та невірно визначено підстави для відкриття провадження або ж відбулися зміни у правозастосовній практиці, які виключили подальшу доцільність касаційного провадження.

Закриття касаційного провадження відзначається тим, що касаційний розгляд припиняється після проходження скаргою касаційних фільтрів саме на підставі їх повторного застосування. Аналіз правозастосовчої практики дав можливість виявити недоліки правового регулювання закриття касаційного провадження, що негативно впливає на допустимість касаційної скарги та доступ особи до правосуддя, способи усунення яких спробуємо віднайти у цьому дослідженні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій дає підстави для висновку, що обрана тема є малодослідженою. Окремі аспекти процедури касаційного оскарження вивчали такі науковці, як В.Б. Авер'янов, В.М. Бевзенко, Р.О. Куйбіда, Р.С. Мельник, О.М. Пасенюк, однак саме закриття касаційного провадження залишилось практично поза увагою науковців.

Метою цього дослідження є визначення особливостей правозастосування щодо закриття касаційного провадження.

До завдань дослідження відносимо: визначення особливостей застосування правових норм, що встановлюють підстави для закриття касаційного провадження, визначення недоліків такого правозастосування та розроблення пропо-

зицій щодо їх усунення; оцінка впливу касаційних фільтрів на допустимість касаційної скарги після відкриття касаційного провадження.

Виклад основного матеріалу. Підстави для закриття касаційного провадження визначені ч. 1 ст. 339 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України), а саме: 1) відмова від касаційної скарги особи, яка її подавала; 2) підписання скарги особою, яка не мала відповідних повноважень; 3) відсутність у особи, яка не була учасником провадження в адміністративній справі, права на касаційне оскарження; 4) наявність висновку Верховного Суду щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах, порушеного в касаційній скарзі, або відступлення від викладеного раніше висновку, та врахування його судом апеляційної інстанції при постановленні рішення; 5) висновок щодо застосування норми права, який викладений у постанові Верховного Суду та на який посилався скаргник у касаційній скарзі, стосується правовідносин, які не є подібними [1].

Більшість із зазначених обставин повинні перевірятись на етапі вирішення питання про відкриття касаційного провадження, а включення їх до підстав для закриття касаційного провадження є додатковим механізмом застосування до скарги касаційних фільтрів. Його існування, на нашу думку, виправдано тим, що значна частина касаційних фільтрів стосуються змістовного аспекту касаційної скарги, а тому не завжди можуть бути ефективно застосовані до відкриття касаційного провадження. Натомість саме підготовка справи до судового розгляду передбачає детальне дослідження її змісту судом, а тому наявність механізму застосування касаційних фільтрів також і після прийняття касаційної скарги до провадження є виправданим засобом фільтрації касаційних скарг.

Аналіз судової практики з вирішення питань про закриття касаційного провадження на підставі поданого скаргником клопотання про відмову від касаційної скарги дозволив виділити суб'єктів звернення до суду касаційної інстанції із клопотанням про закриття касаційного провадження. Так, суб'єктом звернення із клопотанням про відмову від касаційної скарги, що має наслідком закриття касаційного провадження, є виключно скаргник, щодо подання клопотання про закриття касаційного провадження із інших підстав, визначених ч. 1 ст. 339 КАС України, то кодекс не визначає, хто має право продавати відповідне клопотання, рівно як і не містить обмеження для суду приймати таке рішення за власною ініціативою.

Розглядаючи клопотання про закриття касаційного провадження, доводи якого не знаходять свого підтвердження, Касаційний адміністративний суд не просто формально відмовляє суб'єкту його подання в задоволенні такого клопотання, але й обґрунтовує свою позицію по суті заявлених підстав для закриття провадження. Непоодинокими є випадки обґрунтування клопотань про закриття касаційного провадження, поданих процесуальними опонентами скаргника, недоведеністю підстав для касаційного провадження (наприклад, у справі 580/5238/20 позивач подав клопотання про закриття провадження, у якому зіслався на недоведеність відповідачем наявності виняткових обставин для перегляду рішень судів першої та апеляційної інстанцій у справі незначної складності при поданні касаційної скарги). Незважаючи на те, що касаційний суд перевіряє наявність підстав для касаційного оскарження та мотивує своє рішення в ухвалі про відкриття касаційного провадження, судом повторно було приведено доводи щодо наявності підстав для касаційного перегляду рішень судів попередніх інстанцій та відмовлено в задоволенні клопотання (ухвала від 10 вересня 2021 року) [2]. Зазначений підхід, можливо, не зовсім відповідає вимогам процесуальної економії, але є необхідним та доцільним з точки зору перевірки допустимості касаційної скарги та єдності судової практики.

Наступною підставою для закриття касаційного провадження є встановлення, що касаційну скаргу не підписано, подано особою, яка не має адміністративної процесуальної дієздатнос-

ті, або підписано особою, яка не має права її підписувати. Підписання касаційної скарги є одним із касаційних фільтрів, що повинні бути застосовані до касаційної скарги перед прийняттям рішення про відкриття касаційного провадження. Водночас якщо такі фільтри не були дієвими на відповідній стадії, то повторне їх застосування є підставою для закриття касаційного провадження.

У одній із справ Касаційний адміністративний суд, перевіряючи правильність застосування такого фільтру, як підписання скарги уповноваженою особою під час прийняття рішення про відкриття касаційного провадження, відмовив у його закритті. Так, не погоджуючись із доводами відповідача у справі про поновлення на посаді в органах Міністерства внутрішніх справ України, позивач зазначив, що касаційна скарга від імені відповідача підписана не уповноваженою особою. Суд, відмовляючи в задоволенні клопотання про закриття касаційного провадження, аргументував свою позицію стосовно наявності повноважень у представника органу влади – Міністерства внутрішніх справ України на вчинення відповідних дій. Окрім того, суд зазначив, що вимоги щодо форми та змісту касаційної скарги, зокрема підписання касаційної скарги уповноваженою особою відповідача, перевірені Верховним Судом під час відкриття касаційного провадження, у зв'язку з чим відсутні правові підстави для закриття касаційного провадження [3]. Отже, суд підтверджує, що при вирішенні питання про закриття касаційного провадження з підстави, передбаченої п. 2 ч. 1 ст. 339 КАС України, відбувається по суті повторне застосування касаційних фільтрів, однак у дослідженій справі воно як під час відкриття касаційного провадження, так і під час перевірки доводів щодо підстав його закриття було ефективним.

Існують випадки, як, наприклад, у справі № 340/341/19, провадження № К/9901/21436/19, коли касаційне провадження було відкрито за скаргою, що взагалі не підписана, саме тому важливим є наявність процесуальних механізмів виправлення судом упущених ним же недоліків при дослідженні поданих до суду документів. У зазначеній справі суд, застосувавши п. 2 ч. 1 ст. 339 КАС України, закриття касаційного провадження [4]. Отже, аналіз практики правозас-

тосування п. 2 ч. 1 ст. 339 КАС України свідчить про те, що визначений нею механізм є важливим інструментом для виправлення помилок, допущених на етапі перевірки допустимості касаційної скарги. Цей механізм може застосовуватись як за ініціативою учасника процесу, так і самостійно судом, коли недоліки касаційної скарги не були виявлені на етапі вирішення питання про прийняття її судом до провадження.

Пункт 3 ч. 1 ст. 339 КАС України визначає підставу для закриття касаційного провадження – відсутність у особи-скаржника, яка підставою для подання скарги вказала вирішення судом першої чи апеляційної інстанції питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, відповідного права на оскарження у зв'язку з встановленням, що судовим рішенням питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки не вирішувалося. По суті зазначений аспект стосується наявності в особи права на касаційне оскарження судових рішень, а отже, повинен перевірятись на етапі вирішення питання про відкриття касаційного провадження. Саме тому, на нашу думку, подання касаційної скарги особою, яка не мала такого права, повинно бути підставою для її повернення, у зв'язку із чим ч. 5 ст. 332 КАС України слід доповнити пунктом 1-1 такого змісту: «Касаційна скарга не приймається до розгляду і повертається суддею-доповідачем також, якщо: ... 1.1) касаційна скарга подана особою, яка не мала права на її подання».

У практиці Верховного Суду утвердилась правова позиція, вперше висловлена у постанові від 24 червня 2008 року у справі № 2/164-35/246, відповідно до якої судове рішення є таким, що прийняте про права та обов'язки особи, яка не була залучена до участі у справі, якщо в мотивувальній частині рішення містяться висновки суду про права та обов'язки цієї особи, або у резолютивній частині рішення суд прямо вказав про права та обов'язки таких осіб. У такому випадку рішення порушує не лише матеріальні права осіб, не залучених до участі у справі, а й їх процесуальні права, що витікають із сформульованого в пункті 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод положення про право кожного на справедливий судовий розгляд при визначенні його цивільних прав і обов'язків [5]. Отже, для того щоб вирішити, чи наділена особа, що не брала участі

в розгляді справи, правом подання касаційної скарги, необхідно детально дослідити зміст оскаржуваних рішень, а також проаналізувати змістовну частину касаційної скарги, а не лише її формальну сторону. Водночас вирішення змістовних питань, на перший погляд, може не відповідати по суті такому формальному етапу касаційного провадження, як вирішення питання про відкриття касаційного провадження.

У контексті досліджуваного питання варто також звернути увагу на ухвалу у справі № 826/7249/18 від 26 квітня 2021 року, якою Верховний Суд залишив без руху касаційну скаргу, надавши скаржнику час на усунення недоліків. Недоліком скарги стало незазначення скаржником, яким чином оскаржувані ним рішення судів першої та апеляційної інстанції вплинули на його обов'язки, незазначення взаємозв'язку між правами та обов'язками одного з учасників провадження та скаржником [6]. На нашу думку, така позиція суду є дещо спірною, оскільки підставою для залишення касаційної скарги без руху є її оформлення всупереч вимог, встановлених ст. 330 КАС України, що визначено в ч. 2 ст. 332 КАС України. Натомість ст. 330 КАС України не містить жодного положення про необхідність обґрунтування наявності в особи, яка не брала участі в розгляді справи, права на касаційне оскарження прийнятих рішень. Саме тому формальні підстави все ж відсутні для залишення касаційної скарги без руху, а наслідком дослідження судом такої скарги мало б бути прийняття рішення про відмову у відкритті касаційного провадження. Більше того, у справі № 826/7249/18, вирішуючи питання про допустимість касаційної скарги, замість зазначення висновку про недоведеність наявності в особи права на касаційне оскарження, суд досить детально описав, чого саме «не вистачило» йому в аргументації скаржника для відкриття провадження у справі, чим, на нашу суб'єктивну думку, порушив принцип змагальності.

Водночас проаналізована справа виявила ще одну прогалину процесуального законодавства, що стосується вимог до касаційної скарги, визначених статтею 330 КАС України. Так, вважаємо, що процесуальний закон повинен містити вимогу щодо обґрунтування особою, яка не брала участі у справі, в касаційній скарзі наявності у неї права на касаційне оскарження рішень судів попередніх

інстанцій у зв'язку з вирішенням ними питання про права, свободи, інтереси та (або) обов'язки такої особи.

Наступною підставою для закриття касаційного провадження є виявлення після відкриття касаційного провадження факту, що Верховним Судом було викладено правовий висновок щодо питання застосування норми права в подібних правовідносинах (відсутність якого була підставою для касаційного оскарження) або було викладено висновок про відступлення від свого висновку щодо застосування норми права (а власне необхідність відступлення була підставою для касаційного оскарження) за умови, що суд апеляційної інстанції переглянув судове рішення відповідно до такого висновку (п. 4 ч. 1 ст. 339 КАС України).

Варто зазначити, що з-поміж іншого підставами для касаційного оскарження рішень судів першої та апеляційної інстанцій є відсутність висновку Верховного Суду щодо питання застосування норми права або обґрунтованість скаргником необхідності відступлення від висновку Верховного Суду щодо застосування норми права, який суд апеляційної інстанції застосував при прийнятті рішення (п. 2, 3 ч. 4 ст. 328 КАС України).

Тобто якщо на момент відкриття касаційного провадження відповідного висновку чи рішення про відступлення від висновку не було прийнято, то суд касаційної інстанції зобов'язаний таку скаргу розглянути по суті, незалежно від того, що в подальшому відповідний висновок чи відступлення від висновку могло бути здійснено Верховним Судом.

Аналогічного висновку дійшов Верховний Суд, розглядаючи касаційну скаргу у справі № 600/998/20-а. У вказаній справі касаційна скарга була подана з підстави відсутності правового висновку щодо питання застосування норм права у подібних правовідносинах. Після відкриття касаційного провадження та до розгляду скарги по суті такий висновок було прийнято, однак суд відмовив у закритті касаційного провадження, зазначивши таке: зі змісту процесуального закону можна висувати, що касаційне провадження підлягає закриттю у випадку, якщо до його відкриття Верховний Суд у своїй постанові вже викладав відповідний висновок. Своєю чергою, викладення такого висновку піс-

ля відкриття касаційного провадження не утворює підстав для його подальшого закриття [7].

Із зазначеною позицією Суду погоджуємося з огляду на формулювання процесуального закону, однак якщо виходити із принципу процесуальної економії, то можна дійти дещо інших висновків.

Так, якщо суд апеляційної інстанції дійшов правильних правових висновків, які в подальшому підтвердив Верховний Суд у викладеному висновку про застосування норми права, то відсутня доцільність для перегляду такого рішення в касаційному порядку, оскільки суд касаційної інстанції не може прийняти іншого рішення, окрім як залишити в силі рішення апеляційного суду та відмовити в задоволенні скарги.

Таким чином, на момент подання касаційної скарги висновок Верховного Суду про застосування норми права був відсутній. Після подання касаційної скарги Верховний Суд прийняв висновок про застосування права, і судом було з'ясовано, що саме таку позицію сформулював суд апеляційної інстанції при вирішенні справи, рішення якого оскаржує скаргник, і за таких обставин доцільно закривати касаційне провадження. Аналогічно із відступленням від правової позиції, якщо апеляційний суд у своєму рішенні відступив від висновку, викладеному у рішенні Верховного Суду, а згодом Верховний Суд дійшов аналогічних висновків та вирішив правову проблему у спосіб відступлення від свого висновку, то доцільності в подальшому розгляді такого касаційного провадження немає.

Останньою підставою для закриття касаційного провадження є з'ясування судом після відкриття провадження у справі тієї обставини, що висновок щодо застосування норми права, який викладений у постанові Верховного Суду та на який посилався скаргник у касаційній скарзі, стосується правовідносин, які не є подібними – п. 5 ч. 1 ст. 339 КАС України. Зазначена підстава для закриття провадження застосовується за умови, якщо касаційне провадження було відкрито на підставі застосування судом апеляційної інстанції в оскаржуваному судовому рішенні норми права без урахування висновку Верховного Суду, тобто на підставі п. 1 ч. 4 ст. 328 КАС України [1].

Варто відмітити, що при вирішенні питання про відкриття провадження у справі детального

дослідження потребує як сама скарга, так і матеріали справи, оскільки із однієї лише скарги не завжди можливо встановити дійсний характер спірних правовідносин та мотиви прийнятих судами першої та апеляційної інстанції рішень.

Зазначений висновок підтверджується позицією Верховного Суду, що обов'язковими умовами під час оскарження судових рішень на підставі п. 1 ч. 4 ст. 328 КАС України є зазначення в касаційній скарзі: 1) норми матеріального права, яку неправильно застосовано судами; 2) постанови Верховного Суду і який саме висновок щодо застосування цієї ж норми у ній викладено; 3) висновку судів, який суперечить позиції Верховного Суду; 4) в чому полягає подібність правовідносин у справах (у якій викладено висновок Верховного Суду і у якій подається касаційна скарга) [8]. Не маючи усіх матеріалів справи, практично неможливо дійти висновку про подібність правовідносин, оскільки такий висновок робиться не на загальній конструкції справи, схемі спірних правовідносин, а на детальних обставинах їх виникнення, зміни чи припинення, умовах, що впливали на такі правовідносини, характері поведінки суб'єктів правовідносин, що зі змісту самої лише скарги достовірно визначити неможливо.

Як зазначає Верховний Суд, подібність правовідносин означає, зокрема, тотожність суб'єктного складу учасників відносин, об'єкта та предмета правового регулювання, а також умов застосування правових норм (зокрема часу, місця, підстав виникнення, припинення та зміни відповідних правовідносин). Зміст правовідносин із метою з'ясування їх подібності в різних рішеннях суду (судів) визначається обставинами кожної конкретної справи. При цьому обставини, які формують зміст правовідносин і впливають на застосування норм матеріального права та оцінку судами їх сукупності, не можна вважати подібністю правовідносин [8]. Основним критерієм, без якого неможливо встановити подібність правовідносин, є змістовний (права й обов'язки суб'єктів) [9]. Із зазначеного підходу слідує, що суди першої та апеляційної інстанції повинні встановити ряд фактів та обставин справи для того, аби в подальшому була можливість установити їх тотожність із іншою справою. Якщо ж певні обставини не встановлені попередніми судами, навіть якщо вони мали

місце, Верховний Суд не може їх враховувати в оцінці тотожності правовідносин та вирішенні питання про закриття касаційного провадження.

Узагальнюючи **ВИСНОВКИ** в межах цього дослідження особливості закриття касаційного провадження в контексті забезпечення допустимості касаційної скарги та ураховуючи інші підстави її обмеження, можемо визначити методику визначення допустимості касаційної скарги:

Першим етапом методики є дослідження касаційної скарги на предмет дотримання вимог процесуального закону щодо: 1) оскаржуваності рішення (рішень) суду (судів) попередньої інстанції, на які подано скаргу (зокрема, чи не подана скарга на рішення, передбачене ч. 5 ст. 328 КАС України – перелік судових рішень, що не підлягають касаційному оскарженню); 2) наявності у суб'єкта подання касаційної скарги права на її подання (ч. 1, 6 ст. 328 КАС України); 3) дотримання вимог процесуального закону щодо формальних критеріїв допустимості касаційної скарги (ст. 330 КАС України); 4) дотримання вимог процесуального закону щодо строку подання касаційної скарги (ст. 329 КАС України).

До другого етапу методики визначення допустимості касаційної скарги відносяться: 1) перевірка підстав для залишення касаційної скарги без руху (ч. 2, 3 ст. 332 КАС України); 2) перевірка підстав для повернення касаційної скарги (ч. 5 ст. 332 КАС України); 3) перевірка підстав для відмови у відкритті касаційного провадження (ч. 1-3,5 ст. 333 КАС України).

Третій етап методики визначення допустимості касаційної скарги полягає в дослідженні змістовних характеристик касаційної скарги та підстав її подання (ч. 4 ст. 328 КАС України), а саме: 1) дослідження змісту скарги та доданих до неї матеріалів; дослідження змісту рішень судів першої та апеляційної інстанції; 2) визначення суті спірних правовідносин, виокремлення їх суб'єкта, об'єкта та місту; 3) встановлення, чи мало місце при розгляді справи судом (судами) попередньої (попередніх) інстанцій неправильне застосування норм матеріального права чи порушення норм процесуального права; 4) виокремлення підстави відкриття касаційного провадження. Якщо касаційна скарга була подана з була подана з однієї чи декількох підстав, визначених п. 1-3 ч. 4 ст. 328 КАС України, то необ-

хідно встановити: 1) чи викладався висновок Верховного Суду щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах; 2) чи був такий висновок застосований судом апеляційної інстанції під час перегляду рішення суду першої інстанції; 3) чи є підстави для відступлення від такого висновку Верховного Суду щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах.

Узагальнюючи викладене, можемо дійти висновку, що закриття касаційного провадження, як і відмова у його відкритті, є найсуворішим за правовими наслідками рішенням, яке може прийняти суд за результатами оцінки допустимості касаційної скарги.

Визначений КАС України порядок вирішення питання про закриття касаційного провадження свідчить про необхідність глибокого змістовного

аналізу судом не лише самої касаційної скарги, але й матеріалів справи, які на етапі вирішення судом питання про відкриття касаційного провадження були у суду відсутні. Під час вирішення питання про закриття касаційного провадження фактично відбувається повторне застосування окремих касаційних фільтрів, що здійснюється з метою перевірки прийнятого під час відкриття касаційного провадження рішення про допустимість касаційної скарги.

Під час дослідження зазначеного питання було виявлено певні прогалини в законодавстві, які запропоновано заповнити відповідними нормами, що, на нашу думку, покращать ефективність процесу визначення допустимості касаційної скарги, розширити перелік вимог до касаційної скарги та наслідків їх недотримання, доповнити підстави для закриття касаційного провадження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 року № 2747-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 15.10.2021).
2. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 10.09.2021 року у справі № 580/5238/20. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99521689> (дата звернення: 15.10.2021).
3. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 03.11.2020 року у справі № 826/12793/17. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92601653> (дата звернення: 15.10.2021).
4. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 11.11.2020 року у справі № 340/341/19. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92810828> (дата звернення: 15.10.2021).
5. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 24.06.2008 року у справі № 2/164-35/246. URL : <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/2738662> (дата звернення: 15.10.2021).
6. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 26.04.2021 року у справі № 826/7249/18. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96592012> (дата звернення: 15.10.2021).
7. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 16.09.2021 року у справі № 600/998/20-а. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99686927> (дата звернення: 15.10.2021).
8. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 04.10.2021 року у справі № 0840/2700/18. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100079271> (дата звернення: 15.10.2021).
9. Ухвала Касаційного адміністративного суду від 28.09.2021 року у справі № 360/3464/20. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99976998> (дата звернення: 15.10.2021).